

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Urtos/1/2022  
Identifikačné číslo spisu: 1021201780  
Dátum vydania rozhodnutia: 08.02.2022  
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1021201780.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci odsúdeného L. A. pre trestný čin znásilnenia podľa § 1 ods. 1 zákona o sexuálnych trestných činoch z roku 2003 Trestného zákonníka Veľkej Británie a Severného Írska, na neverejnom zasadnutí konanom 8. februára 2022 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného L. A.D. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2021, sp. zn. 3Ntc/16/2021, takto

### rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného L. A. sa zamietá.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 30. novembra 2021, sp. zn. 3Ntc/16/2021, podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného L. A. na upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Korunného súdu Isleworth z 10. decembra 2015, sp. zn. T20157348, uznaného na území Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2020, sp. zn. 2 Urto 2/2020.

V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd uviedol, že odsúdený neochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu, a teda nie sú splnené zákonné podmienky na upustenie od výkonu trestu odňatia slobody, resp. jeho zvyšku, tak ako to predpokladá § 413 ods. 2 Trestného poriadku. Z odsúdeným predložených lekárskejších správ krajský súd nezistil, že by trpel tak závažným ochorením, ktoré by odôvodňovalo upustenie od výkonu trestu. Krajský súd naopak konštatoval, že vzhľadom na frekvenciu návštev zdravotného oddelenia, absolvovania operačných zákrokov, medikamentóznejšie liečby, bola zdravotná starostlivosť odsúdenému poskytovaná vždy, keď o to požiadal, prípadne sa u neho prejavili známky zmeny zdravotného stavu. Z predloženejšie zdravotnej dokumentácie, vyjadrenia Zdravotníckeho zariadenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, obsahu návrhu odsúdeného, jeho vyjadrenia na verejnom zasadnutí, krajský súd konštatoval, že ku dňu jeho rozhodovania nie sú dané prekážky, ktoré by bránili odsúdenému v ďalšom výkone trestu odňatia slobody. Zatekajúci hlien do krku či alergia na trávy netvorí podľa krajského súdu takú prekážku na strane odsúdeného, ktorá by objektívne znemožňovala výkon uloženého trestu odňatia slobody. Vo

vzťahu k diagnostikovanému ochoreniu na tuberkulózu krajský súd konštatoval, že odsúdený podstúpil ciele liečbu a aktuálne sa toto ochorenie u neho nevyskytuje. Na základe uvedených skutočností krajský súd dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku na upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil odsúdený L. A. ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí krajského súdu. Zahlásenú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil prostredníctvom obhajkyne JUDr. Heleny Knopovej písomným podaním zo 14. januára 2022, v ktorom uviedol, že krajský súd sa podľa jeho názoru nedostatočne zaoberal dôvodmi jeho návrhu na upustenie od výkonu trestu odňatia slobody a opätovne poukázal na to, že podľa jeho názoru jeho veľmi nepriaznivý a postupne sa zhoršujúci zdravotný stav umožňuje upustiť od výkonu trestu odňatia slobody. Predmetom skúmania pri inštitúte upustenia od výkonu trestu odňatia slobody je podľa odsúdeného výlučne existencia nevyliciteľnej choroby, na základe čoho je potom právne irelevantné tvrdenie krajského súdu, že napriek svojmu ochoreniu je odsúdený schopný výkonu trestu odňatia slobody. Z tohto dôvodu považuje odsúdený napadnuté uznesenie za nedostatočne odôvodnené, keďže krajský súd podľa jeho názoru neuvádza žiadne relevantné dôvody, pre ktoré nemožno v jeho prípade upustiť od výkonu trestu odňatia slobody.

Rovnako tak odsúdený nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, že jeho ochorenia sú liečiteľné v zdravotníckych zariadeniach Zboru väzenskej a justičnej stráže a má za to, že v jeho prípade by bola liečba na slobode v civilnej nemocnici úspešnejšia, pretože by došlo aspoň k zmierneniu jeho choroby a k lepšej dostupnosti liekov a vitamínov. Na liečbu odsúdeného nemá dobrý vplyv ani samotný pobyt vo výkone trestu odňatia slobody, pretože v tomto prostredí podľa vlastných slov nevie byť pozitívne naladený. Poukázal taktiež na skutočnosť, že v zdravotníckych zariadeniach Zboru väzenskej a justičnej stráže bol liečený opakovane, pričom to vôbec nevedlo k jeho úplnému vyliceniu ani k zlepšeniu jeho zdravotného stavu, naopak, jeho ochorenie sa postupom času, aj napriek liečbe v zdravotníckych zariadeniach Zboru väzenskej a justičnej stráže, zhoršuje.

S poukazom na uvedené skutočnosti je odsúdený toho názoru, že v jeho prípade sú splnené všetky podmienky na upustenie od výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 413 Trestného poriadku a preto požiadal krajský súd (zrejme mal na mysli Najvyšší súd Slovenskej republiky, pozn.), aby vyhovel jeho sťažnosti a uznesenie okresného súdu (zrejme mal na mysli krajského súdu, pozn.) zrušil a rozhodol o upustení od výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Korunného súdu Isleworth z 10. decembra 2015, sp. zn. T20157348, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2020, sp. zn. 2 Urto 2/2020.

Spis spolu so sťažnosťou odsúdeného bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 2. februára 2022.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak zistí, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu.

Dôvodom postupu podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku je zistenie, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú, životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu. Pôjde najmä o závažné nádorové ochorenia, závažné choroby životne dôležitých orgánov, AIDS a niektoré psychózy (pozri uznesenie najvyššieho súdu z 23. apríla 2019, sp. zn. 2 Tost 13/2019).

Postup podľa ustanovenia § 413 Trestného poriadku je fakultatívny a odsúdený nemá na takýto postup automaticky právny nárok. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že zmyslom ustanovenia § 413 ods. 2 Trestného poriadku je, aby bez ohľadu na výmeru uloženého trestu a trestnú činnosť, za ktorý bol uložený, bola rešpektovaná požiadavka, že výkon trestných sankcií nemá byť pre páchatel'a krutý a nepríjemný alebo ponížovať ľudskú dôstojnosť (čl. 16 ods. 2 Ústavy SR, čl. 3 Dohovoru). Za nevyliciteľnú chorobu pre potreby ustanovenia § 413 ods. 2 Trestného poriadku je možné považovať takú, na ktorú dosiaľ nebola zistená účinná terapia. Životu nebezpečná choroba je také ochorenie, pri ktorom sa prognóza pacientovho stavu javí pesimistická i pri zaistení potrebnej a náležitej zdravotníckej starostlivosti (lege artis), čo sa preukazuje najmä štatistikou uzdravených pacientov. Za nevyliciteľnú duševnú chorobu je možné pre potreby § 413 ods. 2 Trestného poriadku považovať najmä takú, ktorá formou psychózy zásadným spôsobom narušuje psychiku a psychický stav pacienta, jeho vnímanie reality a orientáciu v realite. Platí pritom, že obe formy vyššie uvedených chorôb dlhodobo a zásadným spôsobom musia sťažovať schopnosť odsúdeného podrobiť sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, prípadne chápať jeho zmysel, pričom nemožno vôbec očakávať že by sa v dohľadnej dobe mohla zdravotná prognóza odsúdeného vyvíjať pozitívnym smerom, ale práve naopak je preukázateľné, že sa bude vyvíjať opačne, teda smerom negatívnym. Preto potreba výkonu trestu musí ustúpiť potrebe humánneho zaobchádzania s odsúdeným a rešpektovaniu jeho ľudskej dôstojnosti, v súlade s čl. 19 ods. 1 Ústavy SR (uznesenie najvyššieho súdu z 5. júna 2017, sp. zn. 2 Tost 15/2017).

V predmetnej veci odsúdený L. A. svoj návrh na upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody odôvodnil svojim nepriaznivým zdravotným stavom, poukazujúc na to, že liečba v civilnej nemocnici by podľa jeho názoru bola úspešnejšia a došlo by k aspoň k zmierneniu a k postupnému zlepšeniu jeho zdravotného stavu (č. l. 1 - 2 spisu). Následne na verejnom zasadnutí uviedol, že sám nevie, čo mu je, má opuchnutý krk, problémy s dýchaním, berie viacero liekov na astmu aj na iné choroby, ktoré ani nevie presne všetky popísať. Zároveň poukázal na to, že bol v Anglicku nespravodlivo odsúdený, nemal možnosť predložiť všetky dôkazy vo svoj prospech a požiadal krajský súd, aby pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy, že odsúdený vykonal už polovicu trestu a má chorú matku, ktorej by chcel pomáhať (46 - 47 spisu).

Zo stanoviska lekára zdravotníckeho zariadenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody po zrekapitulovaní zdravotného stavu odsúdeného vyplýva, že tento netrpí nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou (č. l. 25 spisu).

Vychádzajúc zo všetkých vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že krajský súd postupoval správne, ak v napadnutom uznesení konštatoval, že odsúdený netrpí nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou. Samotný odsúdený totiž vo svojom návrhu uvádza snahu dostať sa do civilnej nemocnice za účelom zlepšenia zdravotného stavu, dokonca v podanej sťažnosti uvádza, že doterajšia liečba v zdravotníckych zariadeniach Zboru väzenskej a justičnej stráže nevedla k jeho úplnému vyliečeniu, čo je v rozpore so znením § 413 ods. 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorého je možné upustiť od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody v prípade, ak odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu. Navyše, tak ako bolo vyššie uvedené, nevyliciteľná životu nebezpečná choroba musí dlhodobo a zásadným spôsobom sťažovať schopnosť odsúdeného podrobiť sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, prípadne chápať jeho zmysel, pričom nemožno vôbec očakávať, že by sa v dohľadnej dobe mohla zdravotná prognóza odsúdeného vyvíjať pozitívnym smerom, ale práve naopak je preukázateľné, že sa bude vyvíjať opačne, teda smerom negatívnym. Žiadnu takúto skutočnosť však odsúdený neuviedol ani vo svojom návrhu na upustenie od výkonu zvyšku trestu, ani na verejnom zasadnutí krajského súdu, ani v odôvodnení sťažnosti, pričom takáto skutočnosť nevyplýva ani z predložených lekárskejších správ či zo stanoviska vedúceho lekára zdravotníckeho zariadenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Na uvedenom nič nemení ani sťažnostná námietka odsúdeného o tom, že predmetom skúmania pri inštitúte upustenia od výkonu trestu odňatia slobody je výlučne existencia nevyliciteľnej choroby odsúdeného, pretože ako už bolo vyššie uvedené, upustenie od výkonu trestu odňatia slobody je fakultatívnym postupom súdu, pri ktorom skúma existenciu nevyliciteľnej životu nebezpečnej choroby odsúdeného. Samotný odsúdený pritom vo svojom návrhu ani v odôvodnení sťažnosti neuvádza, akou nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou by mal trpieť, pričom aj v odôvodnení sťažnosti opakuje, že k zlepšeniu jeho zdravotnému stavu by došlo presunom do civilnej nemocnice.

Rovnako tak je nedôvodná i sťažnostná námietka odsúdeného týkajúca sa toho, že v prostredí výkonu trestu odňatia slobody nevie byť pozitívne naladený, čo nemá dobrý vplyv na jeho liečbu, pretože odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody nachádza dôvodne, a to z dôvodu vykonávania trestu odňatia uloženého mu rozsudkom Korunného súdu Isleworth z 10. decembra 2015, sp. zn. T20157348 za spáchanie viacerých trestných činov. Účelom inštitútu upustenia od výkonu trestu odňatia slobody pritom nie je prieskum uloženého trestu odňatia slobody, ako sa to odsúdený zrejme domnieval, keď na verejnom zasadnutí krajského súdu poukazoval na to, že vo Veľkej Británii bol nespravodlivo odsúdený, a predmetom rozhodovania o upustení od výkonu trestu odňatia slobody nie je ani prieskum splnenia podmienok podmieneného prepustenia odsúdeného (ktorý na verejnom zasadnutí krajského súdu poukazoval na to, aby súd pri svojom rozhodovaní prihliadal na to, že už vykonal polovicu svojho trestu).

Nad rámec uvedeného nedá najvyššiemu súdu nepoukázať na to, že hoci odsúdený po zhlásení sťažnosti na verejnom zasadnutí krajského súdu uviedol, že do výkonu trestu na území Slovenskej republiky vlastne nechcel ísť, bol to práve on, kto podal odvolanie proti rozsudku krajského súdu, ktorým bolo odmietnuté uznanie a výkon rozsudku Korunného súdu Isleworth z 10. decembra 2015, sp. zn. T20157348, na území Slovenskej republiky, pričom v tomto odvolaní uvádzal, že od roku 2017 sa nemôže dostať na Slovensko, kde chce vykonať zvyšok trestu, pretože v Spojenom kráľovstve nemá kontakty s rodinou, jeho mama je chorá a v závere podaného odvolania požiadal o pomoc s čo možno najskorším prevozom na Slovensko. Jeho vyjadrenie po zhlásení sťažnosti na krajskom súde v predmetnej veci preto nekorešponduje s obsahom jeho vlastného, rukou písaného odvolania, na podklade ktorého bol rozsudok Korunného súdu Isleworth z 10. decembra 2015, sp. zn. T20157348, uznaný na území Slovenskej republiky.

Vychádzajúc z uvedeného možno v zhode s krajským súdom konštatovať, že u odsúdeného L. A. nie sú splnené podmienky na upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody v zmysle § 413 ods. 2 Trestného poriadku, pričom na uvedenom závere nič nezmenili ani sťažnostné námietky odsúdeného.

Na základe toho Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného L. A. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.